

KURS DO MATURY

NAPRAWDĘ SKUTECZNY!

ZNAJDŹ POMYSŁ NA SIEBIE!

www.COGITO.com.pl

Cogito®

f magazynCogito

Nr 1 (535) STYCZEŃ 2019

cena 9,90 zł (w tym 5% VAT)

Miesięcznik dla młodzieży

5 sposobów na udaną studniówkę!

ZAINSPIRUJ SIĘ!

Praca i podróże w liceum

EMPATIA

– sprawdź, czy masz ją we krwi?

Paulina Błędowska

Będąc blisko, można osiągnąć wszystko!

Cogito
GRUPA

TWOJE STUDIA: archeologia, geologia
i górnictwo, biznes na University of Portsmouth

ISSN 1231-160X indeks 324736

0 1
9 477123 1160900
Pismo specjalistyczne, nakład: 15 000 egzemplarzy

Od redakcji:

Nowy rok, nowe postanowienia, nowe wybory. Być może 2019 rok okaże się właśnie dla Ciebie rokiem konkretnej decyzji, na przykład dotyczącej wyboru drogi edukacyjnej, zawodowej. Na co postawić? Czym się kierować? Zadajesz sobie takie pytania? Zastanawiasz się, w którym kierunku się rozwijać, by odnaleźć się w dorosłym życiu? Zapraszamy do lektury nowego numeru i spotkań z inspirującymi rozmówcami.

Zapraszam do czytania
Ola Sienko

W tym numerze:

TWOJE ŻYCIE I ROZMOWY

4 Informator

6 Gość numeru: O matko i córko!

Katarzyna i Paulina Błędowskie

8 Na temat: 4 ważne pytania o twoją przyszłość

10 Konkursy: Prezenty na Nowy Rok

12 Pomysł na siebie: Harry Potter mieszka na Dolnym Śląsku

14 Twoja historia: Mój american dream

TWOJE EMOCJE I INSPIRACJE

17 Inspiracje: Moja studniówka!

18 Kurs na kompetencje:

Studniówkowe SOS

20 Strefa psyche: Empatia – masz ją w krwi?

TWOJA PRZYSZŁOŚĆ

22 Studia news

24 Twoja kariera: Górnictwo czy geologia?

26 Indeks za granicą: Jak się studiuje biznes w słonecznym Portsmouth?

28 Studia: Archeologia – poczuć się jak Indiana Jones

31 Recenzja Kogitowca: Sherlock XXI wieku

32 Wydarzenie: HISTORIA. WIZJA. ROZWÓJ – byliśmy i polecamy!!!

34 Kultura: Książka, muza

36 Czas na debiut

TWOJA SZKOŁA I MATURA

38 Lektura na maturę: „Lalka”

44 Matura pisemna: Rozprawka z „Lalki”

48 Matura ustna: Ojczyzna i porzekadła w zadaniach

52 Biologia – kurs do matury:

Krącenie u człowieka

55 Geografia – kurs do matury:

Człowiek – jego zdrowie i życie

58 Matematyka: Zadania z arkuszy na poziom podstawowy i rozszerzony

66 Info: Jak zamówić prenumeratę „Cogito”!

60 matko i córko!

Kasia i Paulina. Mama i córka. Znane youtuberki udowadniają, że będąc blisko, można osiągnąć wszystko!

8 Kto pyta, nie błądzi

Na ważne pytania dotyczące wyboru studiów odpowiada Piotr Miller, doradca edukacyjny i zawodowy.

10 Jaki będzie 2019 rok?

Odpowiedz na pytanie i sam wybierz nagrodę, którą chciałbyś wygrać!

Cogito

REDAKTOR NACZELNA
Ola Siewko

ZESPÓŁ I WSPÓŁPRACOWNICY:

Monika Bartnik, Andrzej Gałązka, Dominika Gnacek, Ludwik Janion, Aneta Kunowska, Artur Maciak, Ewa Nowak, Krzysztof Nowak, Agnieszka Wyganowska

PROJEKT OKŁADKI, LAYOUTU I SKŁAD:
Wojciech Makowski

OKŁADKA:

fot. Malachite Meadow – Katarzyna Brońska – Popiel & Jakub Popiel

STUDIO DTP:

Remigiusz Cichocki (kierownik)

ADRES REDAKCJI:

e-mail: cogito@cogito.com.pl
03-812 Warszawa,
ul. Kamionkowska 45

DRUK:

Opolgraf S.A.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo do skróć, adiacji, redagowania nadsyłanych tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń. Wydawca miesięcznika „COGITO” ostrzega, że sprzedaż aktualnych i archiwalnych numerów naszego pisma po cenie niższej lub wyższej niż wydrukowana na okładce jest działaniem bezprawnym, przynoszącym szkodę wydawcy. W związku z tym osoby dokonujące nielegalnej sprzedaży „COGITO” będą pociągnięte do odpowiedzialności karnej i cywilnej.

BIURO REKLAMY:

Magdalena Głogowska (dyrektor)
magda@cogito.com.pl,
tel. 510 273 659

DZIAŁ SPRZEDAŻY:

Małgorzata Nadziejko-Stefanowicz (dyrektor)
malgorzata.nadziejko@cogito.com.pl
tel./faks 22 610 11 64

Anna Śledzińska (kolportaż)

kolportaz.cog@gmail.com,

tel./faks 22 610 11 64

Marcin Brona (kolportaż)

kolportaz@cogito.com.pl

Malwina Wysocka (prenumerata)

prenumerata@cogito.com.pl, tel. 22 610 11 71

SKLEP INTERNETOWY: www.edukram.pl,

edukram@edukram.pl

WYDAWCA:

GRUPA COGITO Sp. z o.o.

Spis treści

12 *Dziewczyna z Diamentowym Grantem*
Studentka kulturoznawstwa opowiada o kulturze fanowskiej, magii spotkań na zamku Czochoa...

18 *Studniówkowe SOS!*
Obawy związane z tańcem, zachowaniem partnera czy piciem alkoholu. Zobacz, jakie są sposoby na sytuacje kryzysowe, które zniechęcają do pójścia na studniówkę...

Nie przegap!

Numer 2/2019 „Cogito” ukaże się 23 stycznia!
Szukaj w kioskach, salonach prasowych i empikach lub zamów prenumeratę.
Szczegóły na str. 66

28 *Archeologia – poczuj się jak Indiana Jones!*

Wykopaliska, badania naukowe i odkrywanie śladów przodków... Sprawdź, co cię czeka, gdy dostaniesz się na te studia.

30 *Studia biznesu w Wielkiej Brytanii*

Najważniejsza jest nauka przez doświadczenie – mówi Ania Żabska, studentka University of Portsmouth.

38 *„Lalka” na maturze*

Powtórka z treści, motywów i zagadnień, wzorcowe wypracowania maturalne!

48 *Przygotuj się do ustnej z polskiego!*

W jaki sposób Jacek Malczewski przedstawił kraj rodzinny na swoim obrazie? Czy porządkła są potrzebne w języku polskim?

58 *Matematyka*

Najtrudniejsze, najczęściej występujące zadania w arkuszach egzaminacyjnych. Wiemy, jak je rozwiązywać!

Ważna kampania „HAZARD? Nie, dziękuję!”

Statystyki na temat hazardu są niepokojące. Ponad 50 tys. Polaków jest silnie uzależnionych od gier hazardowych, a blisko 200 tys. narażonych na ryzyko uzależnienia. Najbardziej narażeni są młodzi ludzie – w grupie osób do 18. roku życia, odsetek zagrożonych wynosi aż 14,2%, w tym 2,8% to osoby już grające. Uzależnienie od hazardu jest chorobą, której skutki dotyczą nie tylko graczy, ale także ich rodziny. Stąd pomysł, by stworzyć taki program kampanii, który trafi nie tylko do ludzi młodych – uczniów i studentów, ale także do rodziców i nauczycieli.

Krajowa Administracja Skarbowa prowadzi kampanię informacyjno-edukacyjną „HAZARD? Nie, dziękuję!”. W jej ramach izby administracji skarbowej (IAS) organizują lekcje edukacyjne w szkołach na terenie całej Polski. Każda zainteresowana takim spotkaniem szkoła powinna skontaktować się z rzecznikiem prasowym IAS w województwie. Link do kontaktów do rzeczników znajdziesz na stronie Ministerstwa Finansów.

Genialny projekt! „Nie zmarnuj swojego życia”

Jak walczyć z przeciwnościami losu i uzależnieniami? Wiedzą to uczniowie z 33 szkół i placówek oświatowych w Łodzi, którzy wzięli udział w projekcie „Nie zmarnuj swojego życia” Fundacji „Edukacja z Wartościami”. Do końca 2018 roku raperzy Bęsiu i Dj Yonas odwiedzą 120 szkół w całej Polsce i opowiedzą uczniom, jak zmierzyć się z problemami, presją rówie-

śniczą, brakiem motywacji, wzmacniać poczucie swojej wartości, asertywnie odmawiać i do czego prowadzi nawet jednorazowe spróbowanie dopalacza. Te miniwykłady o charakterze profilaktycznym przeplatają się z muzyką Rymcerzy – rapem z wartościami. Ambasadorem projektu są znani aktorzy (m.in. Maciej Musiał, Marcin Kwaśny), sportowcy (Jerzy Dudek, Tomasz Adamek) i wokalista „P.O.D.” – Sonny Sandoval.

Więcej informacji o projekcie:

www.rymcerze.pl,
<https://www.facebook.com/Rymcerze/>

„Antyk – kamera – akcja!”

Mit w rozumieniu mitologii Greków i Rzymian to motyw przewodni konkursu „Antyk – kamera – akcja!” na Wydziale „Artes Liberales” UW. Konkurs jest skierowany do licealistów – może wziąć w nim udział jedna osoba lub grupa osób w wieku od 15 do 19 lat, która pod opieką nauczyciela przygotuje film dotyczący wybranego motywu mitologicznego. Może to być reportaż filmowy, dokument, prezentacja dzieła sztuki, wywiad, film fabularny czy animacja. Gotowy materiał nie może być dłuższy niż 4 minuty.

Laureatów wybierze jury składające się z badaczy i popularyzatorów wiedzy o antyku, specjalistów zajmujących się sztuką filmową z Wydziału „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego, University of Roehampton w Londynie oraz University of Cambridge. Zwycięzcy otrzymają nagrody niespodzianki. **Uwaga! Termin nadsyłania formularzy zgłoszeniowych na konkurs upływa 1 marca 2019 roku. Gotowy film, czyli pracę konkursową, należy umieścić w serwisie YouTube najpóźniej 1 kwietnia.**

Konkurs dla twórców fantastyki

Białskie Centrum Kultury im. Bogusława Kaczyńskiego zaprasza licealistów do udziału w IV edycji Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego dla Młodzieży „W świecie fantazji”. „Szukając człowieka” to tematyka wierszy (nie więcej niż 3) i prozy (maksymalnie dwa utwory, każdy o objętości do 5 stron). Prace konkursowe należy przysyłać e-mailem do 1 marca 2019 roku.

Regulamin konkursu jest dostępny na:

www.bck24.pl/konkursy-w-bck/583-iv-konkurs-literacki-dla-młodzieży-w-swiecie-fantazji.html

SUPER! „Rekord dla Niepodległej” pobity!

Wspólna akcja Ministerstwa Edukacji Narodowej i Rady Dzieci i Młodzieży przy Ministrze Edukacji Narodowej zakończyła się sukcesem. 11 listopada 2018 roku, o godz. 11:11 blisko 5 mln uczniów (4 867 937), a także prawie 480 tys. nauczycieli odśpiewało czterozwrotkowy hymn narodowy. W akcję zaangażowało się prawie 14 tys. uczniów (13 702) oraz 1055 nauczycieli ze 109 szkół polonijnych ze świata, w tym Szkolnych Punktów Konsultacyjnych, szkół działających w obcych systemach, szkół europejskich (sekcje polskie) oraz nauczycieli

REKLAMA

kierowanych przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Jeszcze nigdy w historii Polski tak wiele osób w tym samym czasie nie zaśpiewało „Mazurka Dąbrowskiego” Polscy uczniowie i nauczyciele pokazali, jak być razem, wspólnie świętować 100-lecie niepodległości!

Zdobądź stypendium ELAB na studia za granicą!

Fundacja Elab pomaga w spełnieniu marzenia o studiach na najlepszych uczelniach w Wielkiej Brytanii! Całkowita wysokość stypendium wynosi 9000 funtów rocznie przez 3 lub 4 lata nauki w zależności od kierunku, na który będziesz aplikować i długości trwania danego kierunku.

Aplikacja składa się z:

- poprawnie wypełnionego formularza aplikacyjnego;
- listu motywacyjnego w języku angielskim, w którym należy opisać motywację do studiowania na danej uczelni oraz wybranym kierunku. Należy

też napisać, dlaczego studia nie byłyby możliwe bez stypendium. Do listu motywacyjnego dołącz listę uczelni, na które planujesz aplikować/zaaplikowałeś wraz z kierunkami studiów, które wybrałeś (lista nie liczy się do limitu słów);

- CV;

- skanów certyfikatów, dyplomów, wyróżnień zdobytych w trakcie edukacji.

W trakcie aplikacji powinieneś: udowodnić potrzebę finansową; wykazać żywe zainteresowanie wybranym kierunkiem studiów; zadeklarować napisanie przynajmniej 3 rozszerzonych matur (i spodziewać się wyników nie niższych niż 80% z każdej rozszerzonej matury).

Aplikację o stypendium należy złożyć do 30 stycznia 2019.

Więcej wskazówek, jak aplikować, znajdziesz na stronie: www.elab.edu.pl.

Intrygująca opowieść, która **POCHŁONIE CIĘ BEZ RESZTY!**

Rozalia, Donata i Inga. Trzy pokolenia kobiet żyjących w różnych czasach. Mają swoje rodziny, domy, codzienność.

Każda z nich ma też swoje emocje, pragnienia, radości...

Kiedy ich marzenia zderzają się z rzeczywistością, myślą, że tak musi być, że takie jest życie, że jest to, co jest.

Pozornie zwyczajna historia, jakich wiele, a jednocześnie pełna niespodziewanych zwrotów akcji, dawnych tajemnic i zaskakujących wyborów. Bo dla każdego ta sama przeszłość wygląda inaczej...

Książka dostępna we wszystkich dobrych księgarniach oraz na hitsalonik.pl

Znajdź nas na:
facebook.com/edipresseksiazki
instagram.com/edipresseksiazki

O! matko i córko!

Kasia i Paulina Błędowskie. Matka i córka. Zne youtuberki. Na swoim kanale „O matko i córko” pokazują, jak wielką frajdę można mieć, spędzając czas ze sobą. A nam opowiadają, dlaczego bliska więź mamy z córką jest możliwa!

Będąc blisko, można osiągnąć wszystko! To motto Waszej książki pt. „O matko i córko!”. Czym dla Was jest bliskość w życiu?

Kasia: To zainteresowanie drugim człowiekiem, w moim przypadku córką, w przypadku Pauliny mamą, troska o to, co się dzieje u najbliższych. Bycie razem, ale też rozmowy. Na przykład my z Pauliną ciągle rozmawiamy.

Paulina: To prawda! Bliskość to po prostu spędzanie czasu z drugą osobą.

Kasia: I opiekuńczość, czułość, miłość. Nasza relacja właśnie taka jest.

Nie boicie się, że będąc w tak bliskich relacjach, pracując nad filmami, działając na YouTube niemal non stop, stracie przestrzeń na relacje z innymi ludźmi?

Paulina: Nie, bo dajemy sobie przestrzeń. Oczywiście, jako córka i matka jesteśmy ze sobą blisko, ale każda z nas ma swoje życie. Ja mam chłopaka, z którym spędzam dużo czasu, chodzimy do kina, spotykamy się na mieście...

Kasia: To prawda, że kanał na YouTube to nasze życie, ale nie jest tak, że non stop pracujemy z Pauliną. Filmy kręcimy 3–4 razy w tygodniu. Są dni, gdy naprawdę nic nie nagrywamy, nie rozmawiamy też o tym. Po prostu żyjemy normalnie.

Paulinko, gdy myślisz: mama, to jaki obraz pojawia się w Twojej głowie?

Paulina: Dom i kominek, z którego wylatują serduszka. Wyprane i wyprasowane firanki w oknach... Ciepło i poczucie bezpieczeństwa. To moja mama!

A Ty, Kasiu, gdy myślisz o Paulinie, to jakie masz skojarzenia?

Kasia: Wesoła, pogodna dziewczyna, której nawet wielkie problemy nie załamają. Osoba silna, którą trudno złamać i która w obliczu różnych kłopotów, potrafi odnaleźć swoją drogę.

Mówi się: jaka matka, taka córka. W Waszym przypadku to się sprawdza?

Paulina: Tak! Jesteśmy do siebie bardzo podobne. Tak samo uparte, spóźnialskie, ale też opiekuńcze...

Kasia: Nawet mamy takie same pasje i poczucie humoru. Razem chodzimy do kina, mamy podobny gust, jeśli chodzi o modę. No i obie jesteśmy stałe w uczuciach!

I nie ma między Wami konfliktów?

Paulina: Pewnie, że są. Jesteśmy indywidualistkami, zdarza się, że się obrażamy, zwłaszcza gdy mamy różne wizje dotyczące naszych filmów.

Paulina: Dajemy sobie przestrzeń. Oczywiście, jako córka i matka jesteśmy ze sobą blisko, ale każda z nas ma swoje życie.

Kasia: Przed nagraniami filmów nigdy się nie przygotowujemy. Mamy opracowaną główną myśl, ale bez scenariusza. Zawsze idziemy na żywioł! Czasem kamera leci, ale jedna z nas idzie nie w tę stronę, o której myślała druga. No i wtedy dochodzi do spięć i na jakiś czas któraś z nas wychodzi z pokoju...

Czy są tematy, na które ze sobą nie rozmawiacie?

Paulina: Nie mamy tematów tabu. Mama zawsze rozmawiała ze mną o wszystkim, szczerze odpowiadała nawet na najtrudniejsze, najbardziej krępujące pytania. Wiedziałam, że ona nigdy mnie nie okłamie. Ufam jej.

Kasia: Dzieciom trzeba mówić prawdę. Tylko tak można zbudować zaufanie.

Jak można zadbać o bliską relację z rodzicami?

Kasia: Od początku, od najmłodszych lat należy dbać o te relacje. Dla mnie Paulina od swoich narodzin była ważną osobą w moim życiu, dużo spędzałam z nią czasu. Ta uwaga, ten razem spędzony czas zapracentował. Myślę, że szacunek, miłość i autentyczne zainteresowanie drugim człowiekiem zawsze procentuje.

Paulina: Chwile, które mama mi dawała w dzieciństwie, Dzień Matki i Córki, który organizowała dla nas, to jest to, co zawsze będzie dla mnie ważne.

Myślicie o tym, jak będzie wyglądać Wasze życie, gdy Paulina zacznie studia i być może wyjedzie na studia?

Paulina: Często myślę o tym, co przyniesie przyszłość. Chyba nie chciałabym wyjeżdżać z domu zbyt daleko.

Kasia: Jestem pewna, że Paulina wyfrunie z domu. I wiem, że będzie to najgorsza chwila w moim życiu. Ale będę też bardzo dumna z córki i będę jej kibicować.

Jakie macie plany na 2019 rok?

Paulina: U nas wszystko dzieje się tu i teraz! Mam nadzieję, że 2019 rok będzie tak samo udany jak 2018! A co przyniesie? Zobaczymy! W życiu spotykały mnie dobre i złe rzeczy. W szkole podstawowej dowiedziałam się, że nie wszystkim ludziom warto ufać, że znajomi potrafią nas bardzo zaskoczyć. Ale dzięki trudnym doświadczeniom przekonałam się, że to rodzina jest najważniejsza, że jeśli jesteśmy z nią blisko, wszystko możemy pokonać, a mama jest najważniejsza!

Kasia: Zawsze idziemy na żywioł! Czasem kamera leci, ale jedna z nas idzie nie w tę stronę, o której myślała druga...